

تحلیل محتوای کمی و کیفی

فرمایشات مقام معظم رهبری در سی و چهارمین مراسم سالگرد ارتحال

حضرت امام خمینی (رحمه الله علیه)

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی

دفتر مطالعات و تحقیقات

سال ۱۴۰۲

تحلیل محتوای کمی و کیفی

فرمایشات مقام معظم رهبری در سی و چهارمین مراسم سالگرد ارتحال
حضرت امام خمینی (رحمه الله) در جوار مرقد مطهر امام راحل

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی

دفتر مطالعات و تحقیقات

سال ۱۴۰۲

مقدمه

بیانات سالیانه رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای در مراسم سالگرد رحلت امام(ره) شامل مهم‌ترین نظرات ایشان درباره شناخت امام خمینی و راه و هدف اوست. ایشان، بیانات مهمی در این باب در طی سال‌های گذشته (۱۳۶۹ تاکنون) و به فراخور موضوع داشته‌اند که در پژوهش حاضر با توجه به اهمیت موضوع سعی شده است که به منظومه فکری ایشان در باب بیانگذار انقلاب اسلامی دست یابیم؛ از این روی پژوهش باهدف تحلیل محتوای بیانات ایشان انجام شده است. در بخش اول یعنی تحلیل محتوای کمی، واژگان مهم و کلیدی و نیز مقدار فراوانی آن‌ها با توجه به متن، احصا و مورد تحلیل قرار گرفته‌اند. بخش دوم یعنی تحلیل محتوای کیفی، ابتدا بیانات رهبری معظم، سطر به سطر بررسی و درنهایت، مفهوم‌پردازی و سپس مقوله‌بندی شد.

با توجه به اهمیت مباحث مطرح شده در این بیانات، شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی با انجام تحلیل محتوای کمی و کیفی بیانات ایشان، موضوعات محوری و جملات منتخب در سی و چهارمین سالگرد رحلت جانشین حضرت امام خمینی (رحمه الله علیه) را منتشر می‌نماید.

متن کامل بیانات مقام معظم رهبری در سی و چهارمین مراسم سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (رحمه الله)

بسم الله الرحمن الرحيم

و الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا و نبينا ابى القاسم المصطفى محمد و على آله الاطيبين الاطهرين المنتجبين الهداة المهديين المعصومين المكرمين لا سيما بقيه الله فى الارضين .

سلام خدا بر روح مطهر امام بزرگوار ما. امام بزرگوار، پرچم برافراشته‌ی رسالت‌های الهی در عصر جاهلیت مسلح قرن‌های اخیر بود.

سی و چند سال است که این جلسه‌ی باشکوه و مبارک تشکیل می‌شود؛ موضوع بحث در این جلسه در همه‌ی این سالها عمدتاً امام بزرگوار بوده است؛ صحبتی که وقت این جلسه را بیشتر به خود مشغول کرده است، درباره‌ی امام بزرگوار و عزیز ما است. به نظر من نسل‌های جدید این کشور به آشنایی بیشتر با امام بزرگوار نیازمندند؛ ما قدیمی‌ها هم همین جور. همه‌ی ما نیازمند این هستیم که با ابعاد این شخصیت چندبعدی و با عظمت بیشتر آشنا بشویم؛ این در پیشرفت ما، در ادامه‌ی راه ما به ما کمک خواهد کرد.

توصیه به آشنایی بیشتر با امام خمینی
(هم نسل جدید و هم نسل قدیم)

امروز هم من چند نکته درباره‌ی امام بزرگوار عرض خواهم کرد؛ یک مطلبی هم درباره‌ی خودمان و درسی که باید بگیریم و کاری که باید انجام بدهیم.

اما درباره‌ی امام بزرگوار اولین نکته این است که امام از سرآمدان تاریخ ما است؛ نه فقط از سرآمدان روزگار ما. سرآمدان کسانی هستند که در هر رشته‌ای، در هر بخشی از بخشهای معارفی و عملی انسانها دارای عظمتند. در میان بزرگان و اشخاص با عظمت، بعضی‌ها یک سر و گردن از دیگران برترند که به اینها می‌گوییم سرآمد. در هر روزگاری سرآمدانی وجود دارند لکن بعضی‌ها مخصوص روزگار خودشان نیستند، [بلکه] سرآمد تاریخند .

امام از سرآمدان تاریخ هست

امام یک سرآمد همه جانبه:

- ۱- دانش دینی، ایمان، تقوا و رفتارهای پرهیزکارانه
- ۲- استحکام شخصیت و قوت اراده
- ۳- قیام الله و سیاست ورزی انقلابی و ایجاد تحول در نظام بشر

سرآمدان را نمیشود از حافظه‌ی تاریخ حذف کرد؛ نکته‌ی مهمّ مورد توجّه ما این است. سرآمدان را نه میشود حذف کرد، نه میشود تحریف کرد. نه اینکه تبلیغات مخالفین نتواند چهره‌های سرآمدان را بد معرفّی کند؛ چرا، رسانه‌های تبلیغاتی که روزبه‌روز هم مدرن‌تر میشوند، امروزی‌تر میشوند، مجهّزتر میشوند، میتوانند شب را روز و روز را شب معرفّی کنند، میتوانند درباره‌ی چهره‌های برجسته و منور هم دروغ‌پردازی کنند، اما این کفِ روی آب است، این «فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً» است. خورشید زیر ابر باقی نمی‌ماند. ابن سینا و شیخ طوسی، بعد از هزار سال از دورانِ خودشان، امروز میتوانند خودشان را با صدای رسا معرفّی کنند؛ شخصیت آنها را نمی‌شود محو کرد، نمی‌شود از حافظه‌ی تاریخ زدود، نمی‌شود تحریف هم کرد. ابعاد شخصیت امام بزرگوار ما از ابن سینا و شیخ طوسی وسیع‌تر است، متنوع‌تر است. خصوصیاتِی که در تشکیل شخصیت امام بزرگوار دخالت دارند، به مراتب بیشتر است از خصوصیاتِی که در شخصیت آن‌گونه برجسته‌ها و سرآمدها حضور دارند. امام یک سرآمد همه‌جانبه است؛ هم در دانشهای دینی سرآمد است - امام در فقه،

در فلسفه، در عرفان نظری، سرآمد است - هم در ایمان و تقوا و رفتارهای پرهیزکارانه سرآمد است، هم در استحکام شخصیت و قوت اراده سرآمد است، هم در قیام الله و سیاست‌ورزی انقلابی و ایجاد تحول در نظام بشری سرآمد و یگانه است. این خصوصیات در هیچ کدام از سرآمدان تاریخ ما با هم جمع نشده است، [اما] در امام بزرگوار این خصوصیات با همدیگر جمع است. نتیجه اینکه این امام بزرگوار را هیچ کس نمیتواند از حافظه‌ی تاریخ محو کند، نه امروز و نه در قرنهای آینده، و نمیتواند شخصیت او را تحریف کند؛ چند صباحی ممکن است دروغ‌پردازی بشود، تحریف شخصیت بشود، اما در نهایت چهره‌ی درخشان امام، خود را با صدای رسا به همه معرفّی میکند؛ این خورشید را پشت ابر نمیشود نگه داشت؛ این نکته‌ی اوّل .

نکته‌ی بعد این است که امام بزرگوار ما سه عمل عظیم و بزرگ و تاریخی انجام داد، سه تحول بزرگ به وجود آورد، یکی در سطح کشور ایران، یکی در سطح امت اسلامی، و یکی در سطح جهان؛ این سه تحول، هیچ کدام سابقه ندارد، شاید انسان نتواند پیش‌بینی کند که شبیه اینها و نظیر اینها در آینده هم به وجود بیاید؛ این مخصوص امام بزرگوار بود .

اما تحوّل در سطح کشور این بود که انقلاب اسلامی را در این کشور به وجود آورد؛ انقلاب را مردم انجام دادند اما امام به وجود آورد. این انقلاب، یک ساخت سیاسی سلطنتی را در هم شکست و مردم‌سالاری را جایگزین آن کرد؛ این انقلاب، یک نظام دست‌نشانده و ذلیل در مقابل قدرتها را از میدان خارج کرد و یک نظام مستقل و متکی به عزّت ملی را جایگزین آن کرد؛ این انقلاب، یک حکومت ضدّ اسلام را از میدان خارج کرد، به جای آن یک حکومت اسلامی پایه‌گذاری کرد و بنا نهاد؛ این انقلاب، استبداد را به آزادی، بی‌هویتی روزافزون این ملت را به هویت ملی و به اعتماد به نفس تبدیل کرد؛ این انقلاب، یک ملت چشم‌دوخته‌ی به دست اجانب را به نیروی «ما میتوانیم» مجهّز کرد. اینها معجزه‌های این انقلاب عظیم و این تحوّل بزرگی است که امام بزرگوار در سطح کشور به وجود آورد. این «ما میتوانیم» که گفتم، کلید حلّ همه‌ی مشکلات است. ما مشکلات داشته‌ایم و داریم و خواهیم داشت، اما آن چیزی که میتواند این مشکلات را برطرف کند و مشکلات گذشته را برطرف کرده و در آینده هم علاج مشکلات ما است، همین روحیه و نیروی «ما میتوانیم» است که انقلاب امام بزرگوار در این کشور این روحیه را به وجود آورد.

- تحوّل در سطح کشور:
- ۱- در هم شکستن ساخت سیاسی سلطنت و جایگزینی مردم‌سالاری
 - ۲- از میدان خارج کردن یک نظام دست‌نشانده و ذلیل با یک نظام مستقل و متکی به عزّت ملی
 - ۳- از میدان خارج کردن حکومت ضد اسلام و بنا نهادن حکومت اسلامی
 - ۴- تبدیل استبداد به آزادی و بی‌هویتی به هویت ملی و اعتماد به نفس
 - ۵- تجهیز ملت چشم‌دوخته به اجانب به نیروی «ما می‌توانیم»

اما آنچه در سطح امت اسلامی روی داد - تحوّل در سطح امت - [این بود که] امام جریان بیداری اسلامی را به راه انداخت. دوره‌ی انفعال و بی‌حرکتی در دنیای اسلام، با حرکت امام، به سمت ضعف و نابودی حرکت کرد. امروز امت اسلامی نسبت به دوران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی و دوران قبل از امام، پُر تحرّک‌تر، فعّال‌تر، آماده‌تر، سرزنده‌تر است، اگرچه همچنان نیاز به بیشتر کار کردن در این

- تحوّل در سطح امت اسلامی:
- ۱- راه اندازی جریان بیداری اسلامی
 - ۲- پایان دوره انفعال و بی‌حرکتی جهان اسلام و آغاز تحرک، فعالیت و آمادگی و سرزندگی
 - ۳- تبدیل مسأله فلسطین به مسأله اول جهان اسلام

زمینه محسوس است. مسئله‌ی فلسطین پس از آنکه به خیال صهیونیست‌ها و پشتیبانانشان یک مسئله‌ی تمام‌شده به حساب می‌آمد و دیگر بنا نبود فلسطینی مطرح بشود، با حرکت امام و تحوّل امام در سطح امت اسلامی، به مسئله‌ی اوّل جهان اسلام تبدیل شد. امروز مسئله‌ی فلسطین، مسئله‌ی اوّل جهان اسلام محسوب میشود. امروز فلسطین در کانون توجّه ملت‌های مسلمان است. طنین صدای رهبران فلسطینی از فراز سفارت رژیم صهیونیستی در تهران در اوّل انقلاب، دنیا را تکان داد و به لرزه درآورد؛ همه فهمیدند که دوران جدیدی در زمینه‌ی فلسطین آغاز شده است؛ در کالبد افسرده‌ی ملت فلسطین جانی دمید و امروز شما می‌بینید که ملت فلسطین حضور خودش را با قوّت و قدرت اثبات میکند و سخن خودش را به دنیا میرساند. در روز قدس نه فقط در ایران یا در تهران، حتّی در پایتخت‌های جهان غیر مسلمان، مردم از فلسطینی‌ها حمایت میکنند و دفاع میکنند؛ این هم تحوّل در سطح امت .

تحوّل در سطح جهان:
۱- زنده کردن معنویت

تحوّل سوّم، تحوّل در سطح جهان است. امام فضای معنویّت و توجّه معنوی را در دنیا زنده کرد، حتّی در کشورهای غیر مسلمان. معنویّت در زیر لگد کوبی سیاست‌های مادی‌گری و ضدّ معنوی از بین رفته بود. واکنش مردم در مقابل تهاجم دستگاه‌های صهیونیستی و استکباری برای ترویج مادّه‌گرایی، واکنش منفعلانه‌ای بود. معنویّت از یادها رفته بود. حرکت امام بزرگوار، رنگ معنوی را در دنیا دوباره زنده کرد. البتّه این نکته‌ی آخر با واکنش شدید همان مراکز قدرت مواجه شده و [آنها] امروز با انگیزه‌ی بیشتر، تهاجم به معنویّت را در سطح دنیا به هر جا که بتوانند، با شیوه‌های مخصوص خود دارند پیش می‌برند، که بعضی از شیوه‌های آنها آن قدر مفتضح است که انسان از اسم بردن آنها خجالت میکشد. این هم نکته‌ی دوّم در مورد امام. پس نکته‌ی اوّل عبارت بود از اینکه نمیشود امام را از حافظه‌ی تاریخ محو کرد؛ امام زنده است. فریاد امام، سخن رسای امام خاموش نشدنی است، و نکته‌ی دوّم اینکه امام با همان شخصیت مهم و سرآمدی خود، این سه تحوّل بزرگ را به وجود آورد .

امام چه‌گونه توانست در سطح اول و دوم سوم این کارهای بزرگ را انجام دهد (به لحاظ سخت افزاری و نرم افزاری):

۱- سخت افزاری (کاغذ برای بیان و نوار)

۲- نرم افزاری (ایمان و امید)

نکته‌ی بعد، نکته‌ی مهمی است؛ آن نکته این است که ما از خودمان سؤال میکنیم که امام این کارهای بزرگ را به پشتیبانی و کمک کدام عامل سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری انجام داد؟ آن عاملی که توانست به امام کمک کند و امام را در این میدان پیش ببرد و او احساس خستگی نکند و بتواند این کارهای بزرگ را انجام بدهد و این کوه‌های بزرگ موانع را از سر راه بردارد، چه بود؟ امام، عامل کمک‌کننده‌ی سخت‌افزاری نداشت؛ نه پول داشت، نه ابزار تبلیغی داشت، نه رادیو داشت، نه خبرگزاری داشت، نه هیچ کدام از سیاستهای دنیا از او حمایت میکردند و [به او] کمک میکردند. عامل سخت‌افزاری امام، یک صفحه کاغذ بود که بیانیه در آن بنویسد، یک تگه نوار بود که صدای او را ضبط کند و به گوش این و آن برساند؛ عامل سخت‌افزاری و کمک‌کار سخت‌افزاری نداشت؛ هر چه بود، در کمک عامل نرم‌افزاری امام بود؛ عامل نرم‌افزاری امام چه بود؟ این مهم است.

این عامل نرم‌افزاری را میتوان با بیانهای مختلف بیان کرد. من امروز دو عنوان را، دو تعبیر را از این عامل کمک‌کننده‌ی به امام انتخاب کرده‌ام و اینها را میخواهم مطرح کنم؛ آن دو عامل عبارت است از «ایمان» و «امید». آن چیزی که امام را در این راه پیش برد، او را قادر کرد که این تحولات عظیم را در سطح کشور، در سطح امت، در سطح جهان برای طول تاریخ به وجود بیاورد، عبارت بود از ایمان او و امید او؛ ایمان و امید.

شهید مطهری (رضوان الله تعالی علیه) در پاریس یک ملاقاتی با امام کرده بود - خود شهید مطهری کوه ایمان بود؛ او در مقابل ایمان امام اظهار حیرت و شگفتی میکرد - ایشان بعد از برگشتن گفت که من چهار ایمان در امام مشاهده کردم: یکی ایمان به هدف؛ هدف یعنی اسلام؛ هدف امام اسلام بود؛ یکی ایمان به راه؛

۱	۲	۳	۴
ایمان به هدف	ایمان به راه	ایمان به مردم	ایمان به ز...

راهی که در پیش گرفته بود؛ راه امام راه مبارزه بود؛ یکی ایمان به مردم، به مؤمنین؛ یعنی همان چیزی که خداوند متعال درباره‌ی پیغمبر میفرماید: **يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ**؛ که حالا من بعد چند جمله‌ای در این باره عرض خواهم

کرد؛ و چهارم، از همه بالاتر، ایمان به رب، ایمان به خدا، اعتماد به خدا. من درباره‌ی این ایمان چهارم - ایمان به خدا - یک توضیحی بدهم .

وقتی که ما ایمان به خدا را در مسائل عینی، در مسئله‌ی مبارزه با استکبار مطرح میکنیم، معنای ویژه‌ای دارد. ایمان به خدا در این مقام به معنای ایمان به وعده‌های الهی است. خدای متعال در قرآن وعده‌هایی داده است که این وعده‌ها تخلف‌ناپذیر است. وعده داده است «ان تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ»؛ وعده داده است که «وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ»؛ وعده داده است که «إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا»؛ وعده داده است که «وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ»؛ اگر خدا را نصرت کنید خدا به شما ثبات قدم خواهد داد و شما را نصرت خواهد کرد؛ آنچه به سود مردم است، ماندگار است، ماندنی است و کفهای روی آب، رفتنی است و ناحق و باطل همان کف روی آب است و حق یعنی حقیقت اسلام، عبارت است از آنچه خواهد ماند؛ اینها وعده‌های الهی است؛ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِعَادَ؛ خدا وعده‌های خودش را تخلف نخواهد کرد. ایمان به اله، ایمان به رب که شهید مطهری از قول امام نقل میکند، معنایش این است؛ یعنی به وعده‌های الهی ایمان دارد، اعتقاد دارد؛ این کجا، و اینکه کسی وارد یک راهی بشود، بگوید برویم ببینیم حالا چه میشود کجا؟ اعتماد به وعده‌ی الهی است که گام مستحکم امام را در این راه به حرکت درمی آورد .

ایمان به اسلام:

۱- نه اسلام سرمایه داری، التقاطی و روشنفکر مآبانه (بدون توجه به تشریح اسلامی و

فقه اسلامی)

۲- اسلام متحجر (ناتوان از استنباط نور)

امام، اسلام کتاب و سنت با اجتهاد متقن را قبول دارد.

ایمان به اسلام یکی از آن چهار ایمانی است که از قول امام نقل شده است. امام (رضوان الله علیه) این اسلام را در بیانات متعدّد خودش معرفی کرده است. این اسلام، نه اسلام سرمایه‌داری است، نه اسلام التقاطی روشنفکرانه‌ی بی‌اطلاع و بی‌خبر .

امام، در فهم اسلام و تبیین اسلام، نه این نظرات سست به اصطلاح روشنفکرانه را قبول میکند - نظراتی که تشریح اسلامی را قبول ندارند، فقه اسلامی را قبول ندارند، ادّعیای اسلام هم میکنند! اینها را امام قاطعاً رد میکند - و نه اسلام افراد متحجر که توانایی این را ندارند که یک استنباط نو از متون اسلامی را بفهمند و قبول کنند و به آن باور داشته باشند؛ هیچ کدام از اینها را امام نمیگوید. امام، اسلام کتاب و سنت با اجتهاد متقن و فهم درست از اسلام [را در نظر دارد]؛ این، اسلام امام بزرگوار است. اسلام افراد متحجری را که اسم اسلام را می‌آورند، درس اسلام را ممکن است زمزمه هم بکنند، اما اسلامی را که بیشتر احکامش مربوط به زندگی اجتماعی و حکومت و

سیاست است قبول ندارند، و بی مسئولیتی را در امور سیاست و امور اجتماعی ترویج میکنند، امام قبول ندارد. این هم اسلام .

ایمان به مردم. «يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُوْمِنُ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ» را که در آیه‌ی کریمه‌ی قرآن هست، ممکن است بعضی جور دیگری معنا کنند؛ معنای درست «يُؤْمِنُ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ» همان «يُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِيْنَ» است. «ایمان»، در استعمالات قرآن کریم، با لام متعدی شده؛ مثلاً «فَأَمِّنَ لَهُ لُوطٌ» يُوْمِنُ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ یعنی اعتماد به مردم، اعتقاد به مردم. در طول این سالها مکرر افرادی پیش امام اظهار نگرانی میکردند که ممکن است مردم تاب نیاورند و نتوانند این راه دشوار و سنگین را با گامهای امام طی کنند؛ امام میفرمود نه، من مردم را بیشتر از شما و بهتر از شما می شناسم؛ و حق با او بود؛ میدانست که مردم اگر تشخیص بدهند که این راه، راه خدا است، همه‌ی مشکلات را در این راه تحمل میکنند.

ایمان به مردم:
اعتماد به مردم و اعتقاد به مردم.
جمهوری ناشی از اعتماد امام به مردم است.

خانواده‌های شهیدداده این فهم امام را تصدیق کردند؛ جوانهای فداکار در طول این سالهای متمادی، این برداشت امام را تأیید کردند؛ اجتماعات عظیم ملت ایران در بزرگداشت دین و مسائل دینی و مباحث انقلابی، این برداشت امام را تأیید کرد. امام به مردم اعتماد داشت؛ هم به عمل مردم، و به انگیزه‌های مردم، هم به رأی مردم. جمهوری اسلامی، این مردم‌سالاری در جمهوری اسلامی، کلمه‌ی «جمهوری»، ناشی از همین اعتماد امام بزرگوار به مردم بود. بعضی‌ها با برداشتهای غلط خودشان این حرکت امام را جور دیگری فهمیدند، جور دیگری بیان کردند؛ این جور وانمود کردند که امام کلمه‌ی جمهوری را از روی رودربایستی گفت! امام آدمی که در رودربایستی گیر کند نبود. امام کسی نبود که به خاطر خوشامد این و آن حرفی بزند؛ اعتقادش بود؛ لذا مردم‌سالاری را مطرح کرد. امام در اواخر عمرشان تصریح کردند که به آن رئیس‌جمهور اول رأی نداده بودند. میگفتند رأی داده، [ولی] امام تصریح کردند که من به فلان کس رأی ندادم؛ اما همان رئیس‌جمهوری که خود امام او را قبول نداشت و [به او] رأی نداده بود، تنفیذ کرد؛ چرا؟ چون مردم رأی داده بودند؛ برای رأی مردم اعتبار قائل بود؛ فکر مبنائی امام این بود. خب، این ایمان امام با ابعاد مختلفش در یک کلمات کوتاهی که عرض کردیم .

و اما «امید» امام. امید در دل امام یک عنصر دائمی بود. امید، موتور حرکت امام بزرگوار بود. این امید در رفتار امام، در گفتار امام بوضوح دیده میشود. امام در دهه‌ی ۲۰، در آن نوشته‌ی معروف، از قیام لله سخن میگوید؛ آیه‌ی «أَن

تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ قُرْآنِهِ» را [نوشته است]. آن نوشته‌ای که به خط خود امام است و امروز در کتابخانه‌ی مرحوم وزیری در یزد حفظ میشود، مال دهه‌ی ۲۰ است. در دهه‌ی ۴۰، این قیام را به طور عملی خودش انجام داد و وارد میدان قیام شد. در دهه‌ی ۶۰ که دهه‌ی طوفانهای مهیب ظامی و امنیتی و سیاسی بود، خم به ابرو نیاورد. از دهه‌ی ۲۰ تا دهه‌ی ۴۰، این رشته‌ی پایان‌نیافتنی امید، این سرچشمه‌ی جوشان امید در دل امام، این تأثیرات را گذاشت. خود امام بزرگوار در یک بیانی که در نوشته‌های ایشان ثبت شده و منتشر شده، میگوید که من در طول سالهای مبارزه تا پس از پیروزی هرگز دچار یأس نشدم و معتقد بودم که وقتی ملت چیزی را بخواهد، آن چیز حتماً تحقق پیدا میکند. این امید امام هم ناشی از ایمان او بود. وقتی شما ایمان روشنی به مبدأ حقیقی و به خدای متعال دارید، این شعله‌ی امید در دل شما روشن خواهد بود و خاموش نمیشود. امید و ایمان روی هم اثر میگذارند. ایمان امیدآفرین است. تحقق

امیدها ایمان را افزایش میدهد؛ اینها روی هم تأثیر میگذارند .

امید:

- ۱- امید موتور حرکت امام بزرگوار بود
 - ۲- ایمان امیدآفرین است و تحقق امیدها ایمان را افزایش می دهد
- امید همراه با حرکت و تلاش

البته وقتی میگوییم امید، نباید امید را با تصوّرات و خیالات فریبگر اشتباه کرد. امید یعنی آن حالتی که با حرکت همراه است؛ با تبلی و سکون نمیسازد. کسی که امید دارد به اینکه به سرمنزل برسد، راه میرود. اینکه کسی بنشیند و در عین حال امیدوار باشد که به منزل خواهد رسید، این نشدنی است؛ این فریبگری، در روایات و ادعیه به «اغترار بالله» تعبیر شده است که مذمّت شده؛ اینکه انسان بدون حرکت، بدون تلاش آرزو بکند که به یک مقصودی برسد؛ نه، تلاش لازم است؛ امام این امید را داشت و تلاش میکرد .

خب تا اینجا مربوط به امام بزرگوار که این سه نکته‌ی اساسی را در مورد امام عرض کردیم. حالا ما هستیم و درس گرفتن از امام.

درس های امام برای امروز:
 ۱- ادامه دادن راه او، نگهبانی از میراث او
 ما باید هر سه تحول داخلی، جهان اسلامی و سطح جهانی را تعقیب، دنبال و حفظ کنیم.

امروز امام به ما چه توصیه‌ای میکند؟ برادران عزیز، خواهران عزیز، ملت عظیم ایران، جوانان خوش‌روحیه و پرتلاش سراسر کشور! باید به توصیه‌ی امام گوش فراداد. امام بزرگ است، سرآمد است، زنده است، با ما حرف دارد، با ما حرف میزند. ما هم راه طولانی‌ای در پیش داریم؛ ما هم کارهای بزرگی در پیش داریم؛ [لذا] احتیاج به توصیه‌ی امام داریم. امام به ما چه توصیه‌ای میکند؟ یقیناً بزرگ‌ترین توصیه‌ی امام، ادامه [دادن] راه اوست، نگهبانی از میراث اوست؛ این بزرگ‌ترین توصیه‌ی امام بزرگوار ما است.

ما باید همان سه تحولی را که امام در داخل کشور، در سطح امت و در سطح جهان ایجاد کرد، تعقیب کنیم، دنبال کنیم، حفظ کنیم. دنبال کردن این هدف امروز البته اقتضائاتی دارد که با اقتضائات زمان امام فرق میکند؛ این را میدانیم.

مسئلاً در دوران هوش مصنوعی و کوانتوم و اینترنت و امثال این پیشرفتهای علمی، نمیشود با همان شیوه‌های چهل سال قبل، دوران تلفن‌های کدایی و ضبط‌صوت‌های کدایی، با آن ابزارها امروز کار کرد. امروز برای پیشرفت این هدف، ابزارها بایستی متناسب با زمان انتخاب بشود؛ تردیدی در این نیست. ابزارها تغییر پیدا میکند، اما آنچه تغییر پیدا نمیکند جبهه‌بندی‌ها است. جبهه‌بندی‌ها عوض نشده است، تغییر پیدا نکرده است و تغییر پیدا نخواهد کرد. هدفها تغییر پیدا نمیکند؛ جبهه‌بندی‌ها تغییر پیدا نمیکند؛ جبهه‌ی دشمن، جبهه‌ی استکبار، جبهه‌ی زورگویی، جبهه‌ی صهیونیسم و قدرتمندان زورگو و متجاوز عالم، امروز هم مثل دیروز در مقابل ملت ایران صف کشیده‌اند؛ البته تفاوتی که امروز در این جبهه‌بندی ایجاد شده، این است که ملت ایران قوی‌تر شده، آنها ضعیف‌تر شده‌اند؛ ولی جبهه‌بندی همان

برای پیشبرد این اهداف:

- ۱- ابزارها متناسب با زمان انتخاب شود
- ۲- جبهه بندی فراموش نشود
- ۳- تحولات امام دنبال شود

با چه چیزی: ایمان و امید

جبهه‌بندی است. آنچه می‌تواند مثل دره‌ی خطرناکی در مقابل حرکت ما بروز بکند، این است که ما این دشمنی را فراموش کنیم، این جبهه‌بندی را فراموش کنیم.

هر وقت فراموش کردیم، ضربه خوردیم. این تحولاتی که امام ایجاد کرد و امروز ملت ایران نیاز دارد، احتیاج دارد که اینها را دنبال بکند و حیات او، قدرت او، عزت او، اصلاح کار ملت ایران، وابسته‌ی به دنبال کردن این تحولات امام است، این تحولات دشمنان سرسختی دارد، دشمنان پُربغض و کینه‌ای دارد. در همه جای دنیا آن کسانی که در فکر تجاوز به ملتها و کشورهای دیگر هستند، هر کشوری را که بتوانند به او تعرض کنند، تعرض میکنند؛ پایگاه می‌سازند، نفتش را می‌برند، مردمش را قتل عام میکنند؛ آنجایی که بتوانند، هر جنایتی بتوانند انجام میدهند؛ این وجود دارد. خب اگر چنانچه در مقابل این حرکت، ملت ایران بخواهد حرکت کند، به چه چیزی احتیاج دارد؟ من عرض میکنم، احتیاج دارد به همان نرم‌افزاری که امام در وجود خود داشت و به مردم توصیه میکرد؛ یعنی ایمان و امید.

این را هم بخصوص جوانهای ما توجه داشته باشند که دشمنی استکبار با ملت ایران با عقب‌نشینی‌های موضعی از بین نمی‌رود. بعضی‌ها اشتباه میکنند، خیال میکنند [اگر] ما در فلان قضیه عقب‌نشینی کنیم، این موجب میشود که دشمنی آمریکا یا دشمنی استکبار جهانی یا صهیونیست‌ها با ما کمتر بشود؛ نه، این خطا است. در موارد متعددی عقب‌نشینی‌های ما موجب شد که آنها جلو آمدند و بیشتر متعرض شدند. در برخی از دولتهای این چند دهه، بودند کسانی که عقیده‌شان این بود باید در یک مواردی به طرف مقابل، به جبهه‌ی مقابل امتیاز بدهیم و یک مقدار عقب‌نشینی کنیم. در یکی از این دولتها، همان کشورهایی که ما در مقابل آنها عقب‌نشینی کرده بودیم، رئیس‌جمهور ما را به دادگاه غیابی کشاندند؛ برای رئیس‌جمهور ایران کیفرخواست در دادگاه صادر کردند. در یکی از آن دولتها که متأسفانه گویا کمک هم به آمریکایی‌ها شده بود، ایران را «محور شرارت» نامیدند. اینها به این عقب‌نشینی‌ها راضی نمیشوند. آنچه آنها میخواهند، این است که ایران را به دوران قبل از انقلاب برگردانند؛ ایران وابسته، ایران بی‌هویت، ایران چشم دوخته‌ی به دست این و آن؛ آنها این را میخواهند. آنها با این عقب‌نشینی‌ها قانع نمیشوند؛ اشتباه نکنیم.

آنچه من به ملت ایران، به شما جوانهای عزیز عرض میکنم، این است: من می‌گویم هر که ایران را دوست دارد، هر که منافع ملی کشور را دوست دارد، هر که بهبود اوضاع اقتصادی را دوست دارد، از مشکلات اقتصادی و معیشتی رنج می‌برد و میخواهد آن را اصلاح کند، هر که به دنبال جایگاه باعزت ایران در نظم جهانی پیش رو است، هر که این چیزها را دوست دارد، باید برای ترویج ایمان و ترویج امید در ملت تلاش کند؛ این وظیفه است؛ این وظیفه‌ی همه‌ی

توصیه به جوان ها، نخبگان، هسته های انقلابی، مجموعه های سیاسی، همه آحاد مردم و کسانی که ایران را دوست دارند:

باید همه ی ما تلاش کنیم تا در این کشور ایمان و امید زنده بماند.

ما است؛ این همه ی حرف من با نخبگان، با هسته های انقلابی، با مجموعه های سیاسی، با همه ی آحاد مردم متعهد است. باید همه ی ما تلاش کنیم تا در این کشور ایمان و امید زنده بماند .

توصیه ی من تقویت ایمان و امید است، و آماج دشمن هم همین ایمان و امید است. تلاش وسیع دشمنان – که حالا چند جمله ای عرض خواهم کرد – متوجه این است که ایمان و امید را در مردم از بین ببرد؛ ایمان مردم را تضعیف کند، شعله ی امید را در دل های مردم، بخصوص جوانان خاموش کند. ما توصیه میکنیم باید ایمان و امید را تقویت کرد. دشمن تلاش میکند ایمان و امید را از بین ببرد. حفظ استقلال ملی، به ایمان و امید است. حفظ عزت ملی، حفظ منافع ملی، با ایمان و امید است؛ اینها همه دشمن دارد. حفظ منافع ملی ما دشمنان عنودی دارد، دشمنان لجوجی دارد؛ هر کاری از دستشان بریاید میکنند و تا امروز کرده اند. در این چند دهه، دستگاه های عنود و لجوج استکبار و دستگاه های امنیتی شان و دستگاه های سیاسی شان و پشتیبانی مالی شان، هر کار توانستند علیه ملت ایران انجام دادند؛ در موارد معدودی پیشرفت هم کردند، در اغلب موارد هم به توفیق الهی مغلوب و منکوب ملت ایران شدند .

همه توجه کنند! آخرین تلاش دشمن – البته آخرین تلاش تا حالا؛ در آینده کارهایی خواهند داشت – همین اغتشاشهای پاییز گذشته بود. توجه کنید! طرّاحی این اغتشاشهای پاییز گذشته در اتاقهای فکر کشورهای غربی انجام گرفت؛ طرّاحی اش آنجا شد. طرّاحی جامعی هم انجام دادند؛ طرّاحی در اتاقهای فکر غربی، پشتیبانی مالی و رسانه ای و تسلیحاتی به وسیله ی دستگاه های امنیتی غربی. پشتیبانی کردند؛ هم پشتیبانی مالی کردند، هم پشتیبانی تسلیحاتی کردند، هم پشتیبانی رسانه ای وسیع و گسترده انجام دادند. پادویی اش را به وسیله ی تعدادی از عناصر خائنی که پشت به وطن کرده بودند انجام دادند؛ پادویی اش را عناصری کردند که به کشورشان خیانت کردند؛ از اینجا رفتند خارج و مزدور و عامل سیاستهای دشمن ایران شدند؛ نه فقط دشمن اسلام و دشمن جمهوری اسلامی، [بلکه] دشمن ایران. یک عده هم پیاده نظام آنها در داخل بودند. این پیاده نظام ترکیبی [بود] از تعداد معدودی آدمهای مغرض، تعداد بیشتری آدمهای غافل و احساساتی و کم عمق و جمعی هم اراذل و اوباش؛ اینها هم پیاده نظام این اغتشاش بودند. از اتاقهای فکر دشمنان در کشورهای غربی بگیریید تا اراذل و اوباش خیابانهای تهران و بعضی شهرهای دیگر؛ این، مجموعه ی این حرکت بود. فکر همه جایش را کرده بودند؛ رادیوها و تلویزیون های کشورهای خارجی بی ملاحظه،

بدون رودر بایستی ساختن بمب دستی را به مردم یاد میدادند؛ شعار تجزیه‌ی ایران را در زبانهای اینها قرار دادند؛ حرکت مسلحانه‌ی داخل خیابانها را با سلاحهای قاچاق ترویج کردند؛ اراذل و اوباششان، جوان دانشجو یا طلبه‌ی بسیجی، یا عنصر انتظامی، یا عنصر بسیجی را در خیابان، جلوی چشم مردم با شکنجه به قتل رساندند و شهید کردند. وجه کنید تا عظمت ملت ایران و عظمت انگیزه و ایمانی که در ملت ایران هست بیشتر روشن بشود. در داخل اراذل و اوباش این جور حرکت کردند، افراد مغرض آن جور شعار دادند، در خارج هم بعضی از سیاستمداران سطوح بالای دولتی با همین دشمنها عکس یادگاری گرفتند. اینها خیال میکردند کار، تمام شده است. طراچی آنها جوری بود که فکر میکردند کار جمهوری اسلامی تمام شده، فکر میکردند میتوانند ملت ایران را به خدمت بگیرند. احمقها باز هم اشتباه کردند، باز هم ملت را نشناختند. البته ملت ایران به آنها بی‌اعتنائی کرد، به فراخوان آنها اعتنائی نکرد. جوانهای متعهد در خیابانها، در دانشگاه‌ها توانستند کارهای بزرگی انجام بدهند. بسیج دانشجویی، بسیج اقشار در داخل شهرهای کشور، مردم متعهد و متدین، وظایف خودشان را انجام دادند، دشمن را ناکام کردند. نقشه‌ی دشمن باطل شد ولی این هشدار به همه داده شد که از کید دشمن غفلت نکنید؛ از کید دشمن غفلت نکنید!

پدیده های امید آفرین:

- ۱- پیشرفت در عرصه علم
- ۲- پیشرفت در عرصه فناوری
- ۳- پیشرفت در ایجاد زیرساخت های صنعتی و کشاورزی
- ۴- پیشرفت در ایجاد ساختارهای مهم حمل و نقل
- ۵- پیشرفت در تربیت نیروی انسانی
- ۶- پیشرفت در در فعالیت های عمرانی مناطق محروم
- ۷- پیشرفت در سیاست بین الملل و اعتلا و عزت ملی
- ۸- پیشرفت در اقتدار نظامی و دفاعی

سعی دشمن این است که جوان ایرانی را ناامید کند. خب مشکلاتی در کشور وجود دارد؛ این مشکلات را مرتب به رخ جوان ایرانی میکشند. مشکل معیشتی هست، مشکل گرانی هست، مشکل تورم هست؛ این مشکلات وجود دارد؛ دشمن سعی میکند این مشکلات را - که همه‌ی این مشکلات قابل رفع است و ان شاء الله رفع خواهد شد به توفیق الهی، به حول و قوه‌ی الهی - ابزاری کند برای خاموش کردن نور امید در دل جوانها؛ در حالی که اینها عوارض قابل رفعی هستند. مشکلات نباید امید را تضعیف کند. ما اگر مشکلات را مشاهده میکنیم، باید انگیزه مان تقویت بشود برای پیدا کردن راه‌های رفع مشکل و کمک به آنهایی که در میدان، در مقابل این مشکلات ایستاده‌اند و برای رفع آنها دارند تلاش میکنند. البته ما مشکلاتی داریم اما در مقابل آن، پدیده‌هایی داریم که همه امید آفرین است. من به جوانهای عزیزمان عرض میکنم

که دشمن نمیخواهد بگذارد که ما این پدیده‌های امیدآفرین را ببینیم. پدیده‌های امیدآفرین بمراتب بیشتر از مشکلات است: پیشرفتهای کشور در عرصه‌ی علم، در عرصه‌ی فناوری، در ایجاد زیرساخت‌های صنعتی و کشاورزی، در ایجاد ساختارهای بسیار مهم حمل و نقل، پیشرفتهای کشور در تربیت نیروی انسانی، در کشاندن فعالیت‌های عمرانی به نقاط دوردست و محروم کشور - اینها الان دارد انجام میگیرد - در سیاست بین المللی، در اعتلا و عزت ملی، در اقتدار نظامی و دفاعی کشور؛ اینها حقایق امیدزا است؛ دشمن میخواهد ما این حقایق را فراموش کنیم، از یادمان ببریم، جوان ما از اینها مطلع نشود. این واقعیتها از آینده‌ی روشنی خبر میدهد .

وقتی شما راجع به امید صحبت میکنید، بعضی دوست دارند در این امیدواری شما با ذکر همین مشکلات خدشه کنند؛ اگر شما از امید صحبت کنید، میگویند شما از واقعیتها خبر ندارید. چطور ممکن است از واقعیتها کسی خبر نداشته باشد؟ واقعیتی که آنها میگویند، همین واقعیتهای اقتصادی است، همین مشکلات معیشتی است؛ اینها را همه خبر دارند، همه از این رنج میبرند؛ در این شکی نیست. بعضی برای اینکه امید را در دلها بکشند، اشاره میکنند به اینکه در لایه های اجتماعی، کسانی هستند که دغدغهی دین و ایمان و انقلاب ندارند؛ خب بله، [اما] مخصوص امروز نیست؛ دهه ی ۶۰ هم که جبهه‌ها آن جور مملو و سرشار از جوانهای مؤمن بود، یک عده‌ای در شهرهای بزرگ، در تهران، بی خیال و بی‌اعتنا راه میرفتند، نه فقط احساس مسئولیت نمیکردند، مسئولین را مسخره هم میکردند! شما نگاه کنید شرح حال شهدا و رزمنده‌ها را؛ اینها وقتی که می‌آمدند در شهرهای بزرگ - بخصوص شهرهای بزرگ - احساس دلتنگی میکردند که [این] به خاطر همین پدیده بود. دهه‌ی ۶۰، دهه‌ی اول انقلاب، از این حوادث وجود داشت؛ این جای تعجب ندارد. امروز هم البته هستند کسانی که نه به انقلاب، نه به اسلام و حتی نه به تعهد ایرانی پایبند نیستند؛ بله، اما ملت ایران اینها نیستند. در زمان خود رسول اکرم هم یک عده‌ای عاشق شهادت بودند، مشتاق جهاد بودند، اگر امکان رفتن به جبهه نداشتند گریه میکردند، یک عده‌ای هم در مدینه بودند که «مَرَدُوا عَلَی النَّفَاقِ»؛ قرآن درباره‌ی آنها میگوید «مَرَدُوا عَلَی النَّفَاقِ»، یا یک جای دیگر [میگوید]: «لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَ أَلْدِینَ فِی قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَ الْمُرْجِفُونَ فِی الْمَدِیْنَةِ»؛ در خود مدینه‌ی پیغمبر، کسانی بودند که قرآن از آنها به «مُرْجِفُونَ» تعبیر میکند؛ شایعه پراکنان، ترس پراکنان، تردید پراکنان، شبهه پراکنان؛ در زمان پیغمبر! تازه در زمان پیغمبر نه اینترنت بود، نه شبکه‌های اجتماعی بودند، نه این همه تلویزیون بود. امروز با وجود همه‌ی این دستگاه‌ها، شما نگاه کنید ببینید جوان ایرانی چه عظمتی از خود نشان میدهد !

ما امروز در سرتاسر کشور، هزاران هسته‌ی مقاومت در مساجد و در هیئت‌ها داریم؛ از این هسته‌های مقاومت، جوانهایی برمیخیزند به عنوان مدافع حرم، جوانهایی برمیخیزند به عنوان مدافع امنیت، جوانهایی برمیخیزند به عنوان بسیجی دانشجوی.

نقطه‌ی امیدآفرین این است که در این تلاش همه‌جانبه‌ی دشمن، شما می‌بینید در چنین شرایطی که دشمن شمشیر را از رو بسته، دانشجوی انقلابی در فلان دانشگاه فحش ناموسی می‌شنود، از میدان خارج نمیشود؛ طلبه‌ی بسیجی زیر شکنجه به شهادت میرسد، حاضر نیست حرفی را که دشمن میخواهد بر زبان جاری کند. مجاهدان فداکار، مدافعان حرم، فعالان سخت‌کوش جهاد تبیین، گروه‌های کمک مؤمنانه، اردوهای جهادی، اینها همه جوانهای این کشورند. با وجود اینترنت، با وجود شبکه‌های اجتماعی، با وجود این همه لغزشگاه‌ها، جوانهای ما در این راه دارند حرکت میکنند. گاهی اوقات شما می‌بینید از یک روستا یک شخصیت منور و نورانی برمیخیزد؛ از یک روستای اطراف شهریار یک جوان فداکار و نورانی مثل مصطفی صدرزاده به وجود می‌آید. ما از این مصطفی‌های صدرزاده در تمام سرتاسر کشور بسیار داریم، هزاران داریم؛ اینها همه امیدبخش است. ما همه وظیفه داریم؛ نخبگان وظیفه دارند؛ هسته‌های انقلابی وظیفه دارند؛ فعالان دانشگاهی، فعالان حوزوی، صاحبان جایگاه‌های اجتماعی بویژه کسانی که حرف آنها به گوش مردم میرسد، مردم حرف آنها را می‌شنوند، اینها وظیفه دارند؛ وظیفه این است که ایمانها را تقویت کنند، امیدها را تقویت کنند، شبهه‌ها را برطرف کنند، شیوه‌های دشمن در شبهه‌آفرینی و یأس‌آفرینی را خنثی کنند .

و من به شما عرض بکنم یکی از این شیوه‌ها بدبین کردن جوانان به مسئولان کشور، به حرکت کشور، به حرکت سیاسی کشور، به حرکت اقتصادی کشور و بدبین کردن افراد به یکدیگر است؛ این از شیوه‌های دشمن است؛ با این مقابله کنید. یکی از شیوه‌های دشمن هم بدبین کردن به انتخابات است که من درباره‌ی انتخابات آخر سال ان‌شاءالله اگر زنده بودم و توفیق داشتم بعداً عرایضی خواهم کرد. اینجا همین اندازه بگویم که این انتخابات، انتخابات بسیار مهمی است و دشمن از همین حالا توپخانه‌های خودش را به طرف این انتخابات روشن کرده، مشغول بمباران انتخاباتی است که هنوز حداقل نه ماه فاصله داریم تا آن انتخابات. باید ان‌شاءالله ملت ایران، جوانان عزیز این بیداری را، این هشیاری را، این انگیزه را، این ایمان و امید را روزبه‌روز افزایش بدهند و دشمن را ناکام کنند .

پروردگارا! به محمد و آل محمد، رحمت خود، برکت خود، هدایت خود و پیروزی کامل را به این ملت عنایت بفرما. پروردگارا! روح مطهر امام بزرگوار را با پیغمبر محشور کن. پروردگارا! ما را جزو سربازان امام زمان قرار بده.

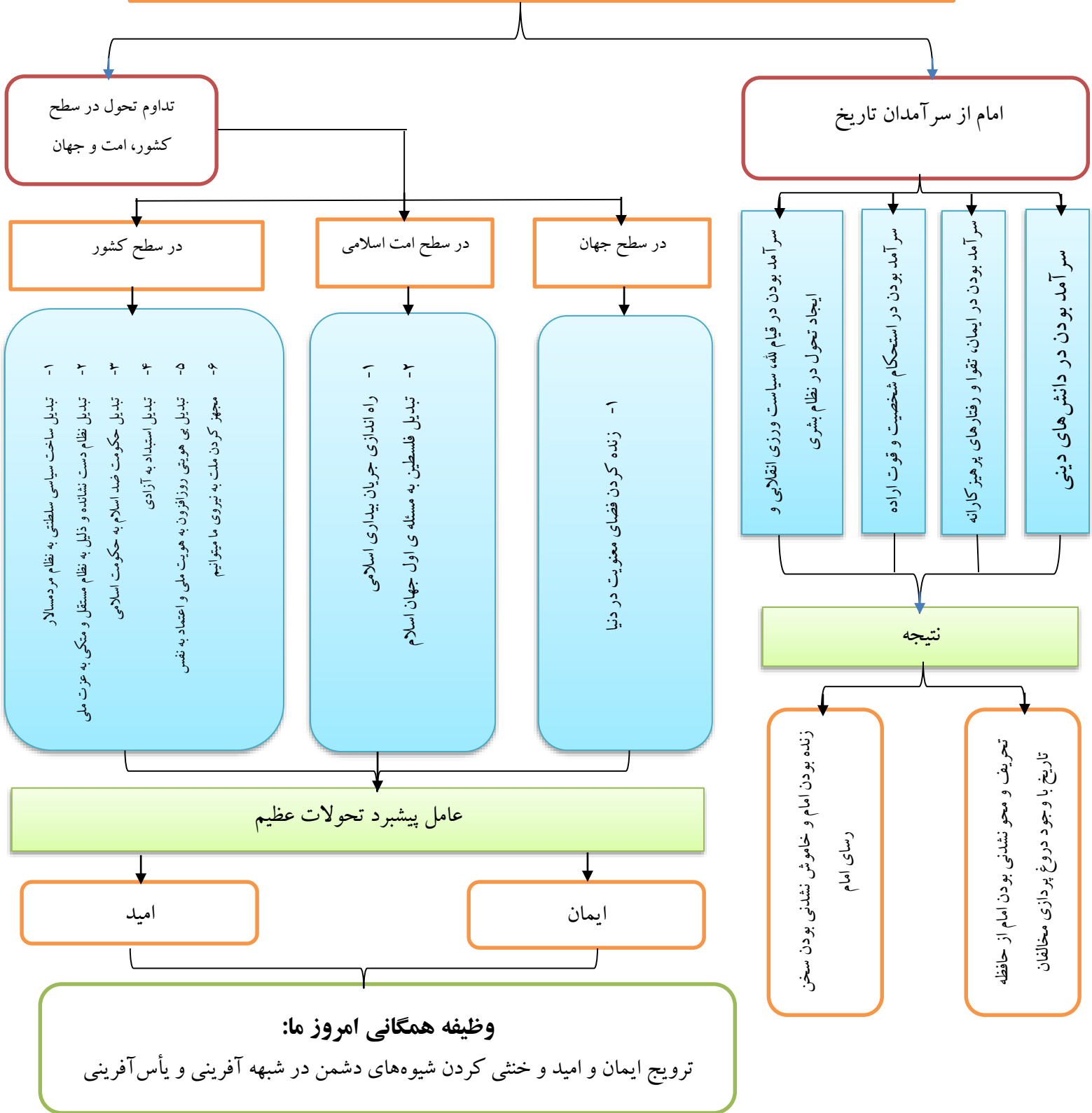

پروردگارا! قلب مقدّس آن بزرگوار را از ما راضی کن؛ دعای امام زمان را شامل حال ما، بخصوص شامل حال جوانان ما قرار بده. پروردگارا! به محمّد و آل محمّد مشکلات کشور را به دست عزم و اراده و همت مسئولان برطرف بفرما.

والسّلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

نمودار محور بندی بیانات مقام معظم رهبری در سخنرانی ۱۴ خرداد سالگرد رحلت حضرت امام خمینی (ره)

بیانات در مراسم سی و چهارمین سالگرد ارتحال حضرت امام خمینی (رحمه الله علیه)

آیات استفاده شده

(۱) تحریف ناپذیر بودن امام

- سوره‌ی رعد، بخشی از آیه‌ی ۱۷؛ «... اَمَّا كَفُ، بیرون افتاده از میان می‌رود...»

(۲) تعبیر ایمان به مردم در قرآن

- سوره‌ی توبه، بخشی از آیه‌ی ۶۱؛ «... به خدا ایمان دارد و [سخن] مؤمنان را باور میکند...»
- سوره‌ی عنکبوت، بخشی از آیه‌ی ۲۶؛ «پس لوط به او ایمان آورد...»

(۳) تخلف ناپذیری وعده‌های الهی

- سوره‌ی محمد، بخشی از آیه‌ی ۷؛ «... اگر خدا را یاری کنید، یاریتان میکند و گامهایتان را استوار میدارد»

- سوره‌ی حج، بخشی از آیه‌ی ۴۰؛ «... و قطعاً خدا به کسی که [دین] او را یاری میکند، یاری میدهد...»

- سوره‌ی حج، بخشی از آیه‌ی ۳۸؛ «قطعاً خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع میکند...»
- سوره‌ی رعد، بخشی از آیه‌ی ۱۷؛ «... ولی آنچه به مردم سود میرساند در زمین [باقی] میماند...»
- از جمله، سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۹؛ «قطعاً خداوند در وعده [خود] خلاف نمیکند»

(۴) منافقان و شایعه پراکنان در زمان پیغمبر

- سوره‌ی توبه، بخشی از آیه‌ی ۱۰۱؛ «... بر نفاق خو گرفته‌اند...»
- سوره‌ی احزاب، بخشی از آیه‌ی ۶۰؛ «اگر منافقان و کسانی که در دل‌هایشان مرضی هست و شایعه‌افکنان در مدینه، [از کارشان] باز نایستند...»

(۵) امید امام در قیام الله

- سوره‌ی سبأ، بخشی از آیه‌ی ۴۶؛ «... که دودو و به تنهایی برای خدا به پا خیزید...»

القاب و صفاتی که در وصف امام خمینی (قدس سره) به کار برده شده‌اند:

- امام بزرگوار (۲۳ بار با صفت بزرگوار از امام یاد کرده‌اند)
- امام بزرگوار و عزیز
- این شخصیت چندبعدی و با عظمت
- از سرآمدان تاریخ ما
- امام یک سرآمد همه جانبه
- امام (رضوان الله علیه)

محورهای اصلی بیانات رهبر انقلاب در مراسم سالگرد رحلت حضرت امام در ۳۴ سال اخیر

۱۳۶۹	تأثیر حرکت امام در جهان	۱۳۷۹	نقش نیروی مردم مؤمن	۱۳۸۷	بازخوانی وصیت نامه امام	۱۳۹۵	شاخصهای انقلابیگری
۱۳۷۰	راه رهایی از مشکلات	۱۳۸۰	عناصر تشکیل نظام	۱۳۸۸	نهضت امام	۱۳۹۶	جذابیت‌های شخصی و اصول امام
۱۳۷۱	سلوک حکومتی امام	۱۳۸۱	اصول انقلاب	۱۳۸۹	امام بهترین شاخص انقلاب	۱۳۹۷	شبهات‌های امام خمینی به امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۳۷۲	جریانهای جهانی و امام	۱۳۸۲	محور کار امام	۱۳۹۰	ابعاد مکتب امام	۱۳۹۸	منطق مقاومت امام
۱۳۷۳	تشکیل نظام اسلامی	۱۳۸۳	شاخصهای مکتب سیاسی امام	۱۳۹۱	عزت ملی	۱۳۹۹	روحیه تحول خواهی و تحول انگیزی امام
۱۳۷۴	پیشرفت انقلاب	۱۳۸۴	مکتب سیاسی امام	۱۳۹۲	سه باور امام	۱۴۰۰	جمهوری اسلامی مهمترین ابتکار امام
۱۳۷۷	سرمایه‌های انقلاب	۱۳۸۵	دستاوردهای حرکت امام	۱۳۹۳	نقشه راه امام	۱۴۰۱	قیام‌الله
۱۳۷۸	مشخصه‌های راه امام	۱۳۸۶	هویت انقلاب اسلامی	۱۳۹۴	تحریف شخصیت امام	۱۴۰۲	ایمان و امید

محورهای اصلی بیانات رهبر انقلاب در مراسم سالگرد رحلت حضرت امام در ۳۴ سال اخیر

۱۴۰۲

من امروز دو عنوان را، دو تعبیر را از این عامل کمک‌کننده‌ی به امام انتخاب کرده‌ام و اینها را می‌خواهم مطرح کنم؛ آن دو عامل عبارت است از «ایمان» و «امید». آن چیزی که امام را در این راه پیش برد، او را قادر کرد که این تحوّل‌های عظیم را در سطح کشور، در سطح امت، در سطح جهان برای طول تاریخ به وجود بیاورد، عبارت بود از ایمان او و امید او؛ ایمان و امید.

۱۴۰۱

اگر بخواهیم زیربنای مکتب مبارزه‌ی امام را و انقلاب امام را در یک جمله عرض بکنیم، باید بگوییم زیربنای همه‌ی فعالیت‌های ایشان «قیام لله» بود؛ هدف، قیام لله [بود]

۱۴۰۰

خلق نظریه جمهوری اسلامی

«راز پُرشکوه و افتخاربخش این نظام و ماندگاری این نظام همین دو کلمه است: یعنی «جمهوری» و «اسلامی». کار بزرگ امام بزرگوار ما این بود که این فکر را، این نظریه را خلق کرد، آن را وارد میدان نظریه‌های سیاسی گوناگون کرد، بعد به آن تحقّق بخشید، عینیت بخشید. کار بزرگ امام این است.»

۱۳۹۹

🌟 روحیه‌ی تحوّل‌خواهی و تحوّل‌انگیزی امام

مهم‌ترین و برجسته‌ترین خصوصیات امام بزرگوار، عبارت است از روحیه‌ی تحوّل‌خواهی و تحوّل‌انگیزی امام بزرگوار. امام، روحاً، هم یک انسان تحوّل‌خواه بود، هم تحوّل‌آفرین بود. در مورد ایجاد تحوّل، نقش او صرفاً نقش یک معلّم و استاد و مدرّس نبود؛ نقش یک فرمانده داخل در عملیات و نقش یک رهبر به معنای واقعی بود.

❖ منطق مقاومت امام

امام، مقاومت را از روی هیجان زدگی انتخاب نکرد، از روی احساسات زودگذر انتخاب نکرد؛ پشتوانه‌ی انتخاب مقاومت از سوی امام بزرگوار ما یک پشتوانه‌ی منطقی است، پشتوانه‌ی عقلانی است، پشتوانه‌ی علمی است و البته پشتوانه‌ی دینی؛ منطق، پشت سر ایستادگی امام و مقاومت امام وجود دارد.

❖ شباهت‌های امام خمینی به امیرالمؤمنین علیه‌السلام

امسال این هم‌زمانی با ایام شهادت امیرالمؤمنین، شباهت‌هایی را به ذهن می‌آورد میان این پیرو صادق، این پیرو حقیقی امیرالمؤمنین و آن پیشوای والا و بزرگ؛ شباهت‌هایی وجود دارد که مایه‌ی افتخار ملت ایران و امت اسلامی است؛ توجه به این شباهتها مهم و مفید است برای پیدا کردن راه درست و همچنین برای آشنایی بیشتر با امام بزرگوارمان.

❖ جذایب‌های شخصی و اصول امام

جذایب‌های امام آن قدر قوی بود که توانست قشرهای مختلف مردم و از جوانها را وارد میدان کند... برخی از این جذایب‌ها، جذایب‌های مربوط به شخص امام بود. امام دارای یک شخصیت بسیار قوی، بسیار مستحکم، دارای قدرت ایستادگی در مقابل سختی‌ها بود... در کنار این جذایب‌ها، بخشی از جذایب‌ها مربوط به اصولی بود که امام ارائه میکرد.

❖ شاخصهای انقلابیگری

ما امام را با صفات متعددی همواره توصیف میکنیم اما صفت مؤمن متعبد انقلابی - که ما کمتر امام را با آن توصیف کرده‌ایم - یک صفت جامع است... امام انقلاب یعنی پیشوای همه‌ی این خصوصیات که کلمه‌ی انقلاب متضمن آن است. قدرتهای مادی هم که نسبت به امام همواره غضبناک بودند و البته میهراسیدند از امام بزرگوار، بیشتر به خاطر این صفت بود: صفت انقلابیگری امام. امروز هم دشمنان ملت ایران با خصوصیت انقلابیگری او خصومت دارند و دشمنند.

۱۳۹۴

✪ تحریف شخصیت امام

اگر ملت ایران بخواهد به هدفهای بزرگ خود برسد، بخواهد این راه را ادامه بدهد، باید راه امام بزرگوار را درست بشناسد، اصول او را درست بشناسد، نگذارد شخصیت امام را تحریف کنند، که تحریف شخصیت امام، تحریف راه امام و منحرف کردن مسیر صراط مستقیم ملت ایران است .

۱۳۹۳

✪ نقشه راه امام

برای اینکه به هدف برسیم، باید راه را گم نکنیم برای اینکه راه را گم نکنیم، باید نقشه‌ی اصلی و اساسی، جلوی چشم ما باشد، آن را بشناسیم و بدانیم. نقشه‌ی امام، کار اصلی امام، بنای یک نظم مدنی - سیاسی براساس عقلانیت اسلامی بود.

۱۳۹۲

✪ سه باور امام

سه باور در امام بزرگوار ما وجود داشت، که همین سه باور به او قاطعیت میداد، شجاعت میداد و استقامت میداد: باور به خدا، باور به مردم، و باور به خود. این سه باور، در وجود امام، در تصمیم امام، در همه‌ی حرکت‌های امام، خود را به معنای واقعی کلمه نشان داد .

۱۳۹۱

✪ عزت ملی

کارهای بزرگی که همه میگفتند نشدنی است، با طلوع امام، این کارها شدنی شد؛ همه‌ی سدهائی که گفته میشد شکستنی نیست، با حضور امام، این سدها شکستنی شد. او علاوه بر اینکه خود، مظهر عزت نفس و اقتدار معنوی بود، روح عزت را در ملت هم زنده کرد. این، کار بزرگ امام بزرگوار بود .

۱۳۹۰

❖ ابعاد مکتب امام

مکتب امام یک بسته‌ی کامل است، یک مجموعه است، دارای ابعادی است؛ این ابعاد را باید با هم دید، با هم ملاحظه کرد. دو بُعد اصلی در مکتب امام بزرگوار ما، بُعد معنویت و بُعد عقلانیت است... بُعد سومی هم وجود دارد... و آن، بُعد عدالت است .

۱۳۸۹

❖ امام بهترین شاخص انقلاب

امام برجسته‌ترین شاخصهاست؛ رفتار امام، گفتار امام.. نباید برای خوشامد این و آن، برخی از مواضع حقیقی امام را یا انکار کرد، یا مخفی نگه داشت... بایستی ما بعضی از مواضع صریح امام را یا پنهان کنیم یا نگوئیم یا کمرنگ کنیم؛ نه، امام هویتش، شخصیتش به همین مواضعی است که خود او با صریح‌ترین بیانه‌ها، روشن‌ترین الفاظ و کلمات، آنها را بیان کرد .

۱۳۸۸

❖ نهضت امام

در حقیقت امام بزرگوار ما در این نهضت عظیمی که در کشورمان و در جهان اسلام به وجود آوردند، دو پرچم را بلند کردند و برافراشته نگاه داشتند: یک پرچم عبارت است از پرچم احیاء اسلام؛ به عرصه آوردن این قدرت عظیم و لایتناهی. پرچم دوم، پرچم عزت و سربلندی ایران و ایرانی .

۱۳۸۷

❖ بازخوانی وصیت نامه امام

دست امام، انگشت اشاره‌ی امام در همه‌ی پیچ و خمهای زندگی ما را راهنمائی میکند و یکی از قویترین و بهترین موارد معنوی امام، همین وصیتنامه‌ی اوست. جا دارد در برهه‌های مختلف، مردم، مسئولان گوناگون، جوانها این وصیتنامه را بازخوانی کنند .

❖ هویت انقلاب اسلامی

امام بزرگوار ما توانست یک هویت جدیدی را در دنیای پر آشوب سیاست، در این منطقه به وجود بیاورد و آن، هویت جمهوری اسلامی و ملت زنده‌ی ایران است که توانستند این جمهوری را ایجاد کنند و از آن پاسداری کنند. این، یک هویت اسلامی و یک هویت ملی است و این هویت، مخصوص ملت ایران هم نیست. هویت اسلامی، متعلق به همه‌ی امت‌های اسلام است .

❖ دستاوردهای حرکت امام

این شجره‌ی طیبه‌ای را که امام بزرگوار غرس کرد و خدای متعال برکت بخشید و شاخ و برگ آن را این چنین گسترده کرد، همه با هم باید حفظ کنیم؛ هم مسئولان، هم آحاد مردم، هم نخبگان سیاسی، هم نخبگان علمی، هم اهل حوزه، هم اهل دانشگاه، هم کارگر و هم همه‌ی قشرهای دیگر .

❖ مکتب سیاسی امام

جوهر اصلی در مکتب امام بزرگوار ما، رابطه‌ی دین و دنیا است؛ یعنی همان چیزی که از آن به مسئله‌ی دین و سیاست و دین و زندگی هم تعبیر میکنند. امام در بیان ارتباط دین و دنیا، نظر اسلام و سخن اسلام را به عنوان مبنا و روح و اساس کار خود قرار داده بود .

❖ شاخصهای مکتب سیاسی امام

عامل مهم تسلیم ناپذیری و ایستادگی ملت ایران در راه پُر افتخار خود، فلسفه‌ی سیاسی و مکتب سیاسی امام است، که ملت ما از بن دندان به آن اعتقاد دارند. دشمنان انقلاب چاره‌ی بی ندارند جز این که با فلسفه‌ی امام، با مکتب امام

و با شخصیت امام - که همچنان زنده و پایدار است - دشمنی کنند تا بتوانند این ملت را به خیال خود به عقب نشینی و تسلیم در مقابل خودشان وادار کنند .

۱۳۸۲

✦ محور کار امام

محور همه اصول و قواعد کار امام بزرگوار ما در دو چیز خلاصه میشد: اسلام و مردم. اعتقاد به مردم را هم امام بزرگوار ما از اسلام گرفت. اسلام است که روی حقّ ملتها، اهمیت رأی ملتها و تأثیر جهاد و حضور آنها تأکید میکند؛ لذا امام بزرگوار محور کار را اسلام و مردم قرار داد؛ عظمت اسلام، عظمت مردم؛ اقتدار اسلام، اقتدار مردم؛ شکست‌ناپذیری اسلام، شکست‌ناپذیری مردم .

۱۳۸۱

✦ اصول انقلاب

شخصیت امام از اصول اساسی او جدا نیست. در حقیقت، هویت و اصول انقلاب ما خطوط برجسته شخصیت امام را هم تشکیل میدهد. هر چه راجع به انقلاب بگوییم، در واقع درباره امام سخن گفته‌ایم .

۱۳۸۰

✦ عناصر تشکیل نظام

امام در ساخت و مهندسی نظام جمهوری اسلامی، همه عناصر و اجزایی را که میتواند این نظام را استوار و ماندگار کند، مورد ملاحظه قرار داد و با مهارت تمام این عناصر اصلی را در درون این بنای شامخ و مستحکم کار گذاشت. این عناصر اصلی عبارت است از اسلام، مردم، قانونگرایی و دشمن ستیزی .

۱۳۷۹

✦ نقش نیروی مردم مؤمن

حرکت امام، درس بزرگ امام، خدمت بزرگ امام به این ملت و به ملت‌های دیگر این بود که به مردم گفت می‌توانید و قدرت دارید؛ قدرت در دست شما و متعلق به شماست؛ فقط باید این قدرت را اعمال کنید؛ باید اراده کنید؛ باید

تصمیم بگیرید؛ باید خواص و اثرگذاران در ذهن مردم وارد میدان شوند و مردم باید آماده‌ی فداکاری باشند. در آن صورت همه کار خواهد شد و همه موفقیتها به دست خواهد آمد .

۱۳۷۸

❖ مشخصه‌های راه امام

راه امام، راه نجات این کشور، هم در آغاز انقلاب، هم در دوران حیات آن بزرگوار بود و هم امروز هست .

۱۳۷۷

❖ سرمایه‌های انقلاب

دو نکته اساسی در حرکت امام بزرگوار بود که همین دو نکته، سرمایه ارزشمند این انقلاب بود و هست: یکی این است که هدف این انقلاب، اسلام است. دوم این که سربازان این انقلاب و لشکر این انقلاب، مستضعفان و پابرهنگان و همچنین قشر جوانند.

۱۳۷۶

❖ دو خطر برای انقلاب

حرکت عظیمی مانند انقلاب، معمولاً و عادتاً با یکی از دو آفتِ «تَحَجَّر» یا «انفعال» مواجه میشود. ... راه میان تَحَجَّر و خودباختگی، راهی بود که امام انتخاب کرد. این، درس بزرگ امام بود و توانست این انقلاب را نجات دهد. امروز هم به فضل پروردگار، همان راه و همان خط در این کشور مجرا و معتبر است .

۱۳۷۵

❖ استقامت امام

حرکت امام، مشابهت‌های زیادی با نهضت حسینی دارد و تقریباً، الگوبرداری شده از حرکت حسینی است... از جمله ویژگیهایی که در هر دو حرکت، به طور بارزی وجود دارد، موضوع «استقامت» است .

۱۳۷۴

❖ پیشرفت انقلاب

انقلاب بزرگ اسلامی که امام بزرگوار آن را هدایت کرد، به ثمر رساند و نتیجه مهم جمهوری اسلامی را بر آن مترتب کرد، دارای دو وجهه است: یک وجهه، وجهه داخلی و ایرانی و وجهه دیگر، وجهه جهانی، بین‌المللی، اسلامی و انسانی است... در هر دو وجهه، ما به برکت استعداد ذاتی خود، رهبری آن بزرگوار و مجاهدت و پایمردی شما ملت عزیز، پیشرفتهای زیادی داشته‌ایم .

۱۳۷۳

❖ تشکیل نظام اسلامی

نظام اسلامی‌ای که امام در این کشور تشکیل داد و به وجود آورد، عبارت از این است که شکل زندگی این ملت، قالب و معنای اسلامی پیدا کند و جهتگیری، اسلامی باشد. این نظام اسلامی دارای یک ماده اصلی به نام «ایمان به خدا و غیب» و نیز دارای یک قالب و صورت به نام «شریعت اسلامی» است .

۱۳۷۲

❖ جریانهای جهانی و امام

بعد از رحلت امام بزرگوار تا امروز هم، هر دو جریان باقی است و علی‌الظاهر تا مدتهایی که خدای متعال امد آن را میداند، باقی خواهد بود. این دو جریان، یکی عبارت است از جریان خصومت و دشمنی خباثت آمیزی که استکبار جهانی با انقلاب ما داشت ... جریان دوم عبارت است از جریان گسترش نهضت گرایش به اسلام و پیوستن نسلهای جوان در بسیاری از کشورهای اسلامی به نهضت امام رضوان‌الله تعالی علیه که این جریان هم در زمان امام، با وسعت و گسترش و سرعت بسیار وجود داشت .

۱۳۷۱

❖ سلوک حکومتی امام

حرکت ملت در تداوم راه و خط امام [پس از رحلت امام]، مانند سایر مجاهدتهای ملت بزرگ ایران در اصل انقلاب، در جنگ تحمیلی و در آزمایشهای گوناگون، یک حرکت استثنایی و به یادماندنی بود... خط امام، یعنی آن مسلک و سلوک حکومتی امام امت. یعنی چیزی که تفسیرکننده نظام جمهوری اسلامی است .

❖ راه‌رهایی از مشکلات

اگر به فضل الهی همین حرکت مبارکی را که دوازده سال است با قدرت در پیش گرفته‌اید، با وحدت حرکت کرده‌اید، به اسلام متمسک بوده‌اید، با همین تمسک به اسلام، با همین وحدت کلمه و با همین قدرت و عزت، پشت سر مسؤولان دلسوز ادامه بدهید، تمام مشکلاتی را که دشمنان بزرگ اسلام علیه این ملت به وجود آورده‌اند خود شما خواهید توانست برطرف کنید و کشور را یک کشور اسلامی حقیقی نمونه‌ی آزاد آباد بسازید .

❖ تأثیر حرکت امام در جهان

با انقلاب اسلامی در ایران و با تشکیل نظام اسلامی در این نقطه‌ی از عالم و با مبارزات طولانی که ملت ما پشت سر رهبر عظیم‌الشأنش، برای حفاظت از انقلاب و اسلام انجام داد، عصر جدیدی با خصوصیات متمایز با دوران قبل، در عالم به وجود آمد... [قدرتهای مادی دنیا] اعتراف نمیکنند که دوران جدیدی آغاز شده است؛ اما تحت تأثیر این دوران قرار گرفته‌اند و آن را احساس میکنند. این عصر و این دوران جدید را باید «دوران امام خمینی» نامید.